Maastokokeen vieheenvetäjä-ratamestarin päteväntiohje

Hyväksytty 16.1.2011 / SVKL ry liittohallitus

Yleistä

Vieheenvetäjä-ratamestarin molemmat näyttökokeet suoritetaan kaikkien rotujen kilpailussa. Näin kokelas tutustuu monipuolisesti koirien ajotyöskentelyyn eri roduissa. Kokelas toimii kokeen ajan varsinaisen kokeeseen nimetyn toimihenkilön (vieheenvetäjä-ratamestari) alaisuudessa ja valvonnassa. Kokelaalle näytetään mallia, häntä koulutetaan ja opastetaan, kunnes hän on valmis osoittamaan kykynsä toimia itsenäisesti vieheenvetäjä-ratamestarin tehtävässä sääntöjen ja ohjeiden mukaan. Kokeen päätyttyä ylituomari päättää toimihenkilön ehdotuksen perusteella näyttökokeen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Ylituomari käy myös palautekeskustelun kokelaan kanssa. Näyttökokeen hyväksyminen kirjataan Kennelliiton pöytäkirjaan. Lopulliseen päteväntiitiin vaaditaan molempien tehtävien hyväksytty suoritus. Kokelas lähettää ilmoituksen päteväntiitistään Vinttikoiraliiton kilpailuvaliokunnan sihteerille (lomake).

Pätevöidyttään vieheenvetäjä-ratamestari on heti oikeutettu tehtävänsä kansallisissa kilpailuissa. Toimittuaan vähintään kahdessa (2) kaikkien rotujen kilpailussa vieheenvetäjänä hänellä on oikeus toimia myös arvokilpailuissa ja kansainvälisissä kilpailuissa.

Vieheenvetäjä-ratamestarin ohje

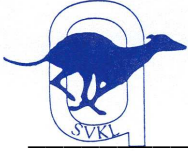
Toiminta on yhteistyötä, jossa yhdessä suunnitellaan ja rakennetaan rata

1. Radan suunnittelu

- Kaluston tarkastus ja huolto
- Valmista kilpailussa tarvittava määrä vieheitä
- Kilpailupaikka on radan suunnittelun lähtökohta
- Mitä juoksupaikkoja on käytettävissä?
- Onko niissä mahdollista järjestää kisat?
- Vuodenajan vaikutus
- Säätilan vaikutus: sateet tai kuivuus ennen kilpailua
- Kilpailupäivän sääennuste, myös tuulisuus
- Millä kalustolla viehe palautetaan?
- Pystyykö mönkijä kulkemaan, esim. lumisilla ja kuraisilla osuuksilla tai rinteillä
- Kilpailun aikataulu riippuu radasta ja palauttajista (4 vai 10 min/lähtö)
- Mitkä rodut kilpailevat kyseisenä päivänä?
- Voidaanko radan pituutta tai vaikeutta helposti muunnella rodun vaihtuessa?
- Pystytäänkö koirille rakentamaan turvallinen rata?
- Saako alueelle rakennettua finaalin radan eri paikkaan? Onko kalustoa sen etukäteen rakentamiseen? Vai juostaanko rata vain toisinpäin? Mitä rissoja pitää silloin siirtää? Saako rataa vaihtelua myös muita rissoja siirtämällä?
- Ensimmäisinä kertoina radasta kannattaa tehdä piirustus

2. Radan rakentaminen

- Ensiksi valitaan vieheenvetäjän paikka, mieluiten kumpareelta
- Vetäjällä tulee olla hyvä näkyvyys koko juoksumatkalle. Viehe ei saa kulkea pitkään suoraan vetäjää kohti tai suoraan hänestä poispäin.
- Vieheenvetäjän läheltä tulee löytyä turvallinen vieheen pysäytyspaikka, esim. pehmeäpohjainen alusta ylämäessä (alamäki on pahasta).
- Kiinnittöpaikalta radan ulkopuolelle pitää löytyä nopea reitti, jota pitkin koirat voidaan viedä kytkemisen jälkeen. Näin vieheenpalautus sujuu nopeammin.
- Lähtöpaikka valitaan järjestäytymisalueen läheltä

- Koiran ohjaajien tulisi päästä nopeasti lähtöpaikalta vieheen pysäytyskohtaan
- Tämän jälkeen rakennetaan varsinainen rata, yleensä pysäytyspaikasta lähtien
- Lähdön jälkeen tehdään suora ja tasainen osuus, jotta koirat saavat tuntumaa kisaan ja manttelin väri ei pääse vaikuttamaan alkuosan suoritukseen.
- Rakennetaan selväpiirteistä rataa niin, että selvästi juostaan suoraan tai kaarroksia molempiin suuntiin.
- Pitkän suoran jälkeen ei tehdä jyrkkiä käännöksiä, vaan käytetään useampaa rissaa. Tiheitä siksak-käännöksiä ei tehdä, koska koirat eivät ehdi käänntyillä niissä, vaan juoksevat suoraan läpi.
- Rahan loppuosalle voidaan rakentaa vaihtoehtoisia reittejä, joista koira joutuu valitsemaan
- Koira lukee selviä maastonmuutoksia, esim. metsänreunaa, eikä mene lähelle niitä, vaan ennakoii radan kääntymistä
- Koiran LIIALLINEN vauhti pitää saada pois esim. mutkilla tai ylämäkiosuuksilla
- Rataan ei saa tehdä mitään ansoja. Kun koira lähtee vieheen perään, se ei reagoi mihinkään muuhun. Ojat, kuopat, jyrkkiä ja nopea ylämäki, sekä kaikenlaiset urat ovat vaarallisia. Tilanne pitää tarkistaa seisovan koiran silmien korkeudelta.
- Vaaranpaikkoja ovat myös kiinteät ja kovat esteet, sekä koiran juoksu ajatellun juoksu-uran ulkopuolella. Ongelma voi korjaantua esim. kasaamalla olkipaaleja tai rakentamalla aidanteita.

TÄRKEIN ASIA ON KOIRAN TURVALLISUUS

3. Kilpailutapahtuma

- Rata ja vieheen kulku pitää testata koelähdöllä ennen kilpailun alkua. Pysyykö viehe rissoilla, takerteleeko?
- Testataan koneiston tehon riittävyys. Palauttajat saavat kokemusta.
- Näkeekö vieheenvetäjä koirat ja vieheen koko matkalla? Samalla vieheenvetäjä saa tuntuman koneeseen ja rataan.
- Testauksessa tulee käyttää koiria, jotka suurin piirtein juoksevat kilpailuvauhtia
- Kilpailun päätyttyä kerää kalusto pois ja vie säilytykseen
- Rata-alueen pitää jäädä siistiin kuntoon

4. Vieheenvetäjä

Sovi ennen kilpailun aloitusta lähettäjän kanssa lähetysmerkeistä. Sovi myös ylituomarin kanssa mahdollisesta vedon keskeyttämisestä. Suorita muutama testiveto, jotta saat tuntuman vieheen kulkuun. Loukkaantumisvaaran uhatessa vieheenvetäjän on itse keskeytettävä veto.

Pyri säilyttämään vieheen etäisyys koirista aina samanlaisena. Jos kuitenkin jossain lähdössä koira kärsii epätasaisesta vedosta (liian lähellä viehettä tai liian kaukana siitä), kerro siitä käsityksesi lähimmälle arvos-televälle tuomarille.

Seuraa laitteiston toimintaa ja kuntoa (varsinkin narun), ettei tulisi vedon keskeytyksiä teknisen vian vuoksi. Olethan muistanut varata etukäteen työkaluja ja varaosia vetopaikalle. Myös varakoneen, jolla on nopeampi jatkaa kisa, kuin korjata vanha. Kylmällä ilmalla muista lämmityskäyttöä vetolaitetta. Tankkaa koneet aina tauon aikana.

5. Ratamestari

Seuraa koko ajan radan toimivuutta ja palautusmiehistön toimintaa. Kisan kestäessä rissat pyrkivät nousemaan ylös, ja niiden paikkaa on tällöin vaihdettava. Samoin seuraa vieheen kulumista ja vaihda uuteen luokan vaihtuessa. Rapakeleillä on hyvä käyttää vesiastiaa vieheen pesemiseen vetojen välillä. Jos jokin radan kohta aiheuttaa ongelmia, ole valmiina sen parantamiseen, kun kilpailuluokka vaihtuu. Ohjeista myös palauttajaa radan huoltamiseen, koska hän on parhaiten selvillä esim. rissojen kunnosta. Voit käydä välillä esim. ruokailemassa, mutta delegoi tehtäväsi toiselle henkilölle siksi aikaa.